

Fundacja na Rzecz
Nauki Polskiej
**The Foundation
For Polish Science**

**Raport Roczny
Annual Report
1999**

Szanowni Państwo,

W niniejszej publikacji prezentujemy działalność Fundacji w roku 1998. Pierwsza część zawiera informacje o realizowanych w ciągu roku programach subwencionowania nauki oraz listy laureatów i beneficjentów; w drugiej części znajdą Państwo skrócone sprawozdanie finansowe wraz z opinią firmy audytorskiej KPMG Polska Audyt Sp. z o.o., która badała sprawozdanie Fundacji za 1999 rok.

Chcielibyśmy, aby przygotowana przez nas publikacja pozwoliła Państwu lepiej poznać cele oraz efekty działalności Fundacji prowadzonej na rzecz nauki w Polsce.

Zarząd Fundacji

UWAGA: pełny tekst Raportu Roczego 1999 można otrzymać w Biurze Fundacji

LIST PREZESA ZARZĄDU

Szanowni Państwo,

Wiele wskazuje na to, że w liczącej 9 lat historii Fundacji otwiera się właśnie nowy rozdział, który zapoczątkuje sporo istotnych zmian wiążących się z przewidywanym wkrótce znacznym poszerzeniem zakresu i skali jej działania.

Wydarzeniem, które o tym zdecydowało, i o jakim należy powiedzieć, choć wykracza poza ramy czasowe obecnego Raportu, stała się decyzja Sejmu o powierzeniu Fundacji tej części wpływów z prywatyzacji przedsiębiorstw, która przeznaczona została na wspieranie nauki.

Decyzję zawarto w *Ustawie o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych oraz ustawy o wykorzystaniu wpływów z prywatyzacji części mienia Skarbu Państwa na cele związane z reformą systemu ubezpieczeń społecznych*, która weszła w życie 6 maja 2000 r. Jak napisano w art.1,ust.1, pkt.3 tej *Ustawy*: „2% akcji jednoosobowych spółek Skarbu Państwa przeznacza się, przez wniesienie na majątek Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, na cele związane z rozwojem nauki i technologii polskiej”.

Nie ulega wątpliwości, że fakt przeznaczenia części wpływów z prywatyzacji na potrzeby nauki to znaczący sukces środowiska naukowego, które potrafiło skutecznie przedstawić politykom swoje racje. Natomiast powierzenie tych środków do rozporządzania Fundacji, jest pośrednio wyrazem uznania dla jej dotychczasowej działalności, dowodem zaufania dla jej kompetencji, gospodarności i rzetelności w realizacji celów statutowych.

Dla całego zespołu Fundacji stanowi to źródło wielkiej satysfakcji, ale oznacza też – czego jesteśmy świadomi - poważne wyzwanie.

Bardzo różnie można szacować ostateczną wartość kwoty, która w wyniku prywatyzacji powiększy majątek Fundacji, jak też oceniać tempo jej przyrastania. Istotne znaczenie dla tej sprawy będzie miało także ostateczne rozstrzygnięcie przez NSA sporu Fundacji z Izłą Skarbową, które określi obowiązującą dla Fundacji wykładnię przepisów prawa podatkowego. Od wyroku tego zależy skala przyszłych możliwości finansowania przez Fundację działalności statutowej. Nie ulega jednak wątpliwości, że w ciągu kilku najbliższych lat łączna wielkość subwencji, którą Fundacja będzie mogła zasilić naukę, wzrośnie znacząco.

Jest sprawą oczywistą, że te dodatkowe środki powinny zostać spożytkowane na realizację długofalowych strukturalnych celów, i że nie mogą ulec rozproszeniu na zaspokajanie doraźnych, krótkowzrocznie zdefiniowanych potrzeb nauki. Takie też stanowisko władze Fundacji zajęły wobec ustawodawcy, gdy przedstawiony im został projektowany zapis ustawy. Drugim warunkiem przyjęcia przez Fundację środków z prywatyzacji było to, by zarządzanie nimi mogło odbywać się zgodnie ze statutem, w analogiczny sposób jak dotychczas, oraz by nie uległa żadnym ograniczeniom niezależność Fundacji w podejmowaniu decyzji związanych z realizacją celów statutowych. Chodzi bowiem o to, by przekazanie Fundacji mocą ustawy dodatkowych środków nie skutkowało przekształceniem jej w instytucję o innym niż dotychczas charakterze.

Należy pamiętać, że środki, które Fundacja będzie mogła corocznie przeznaczać na wspieranie nauki, nawet po ich pomnożeniu w wyniku otrzymania akcji prywatyzowanych przedsiębiorstw, będą zawsze stanowiły jedynie niewielki procent w stosunku do sum, które przeznacza na ten cel budżet Państwa za pośrednictwem KBN. Aby zapewnić tym relatywnie niewielkim środkom wysoką skuteczność, Fundacja musi je szczególnie roztropnie kierować na selektywnie wybierane newralgiczne obszary. Poprawność takiej koncepcji potwierdziła dotychczasowa praktyka.

Doświadczenie nabyte w ciągu dziewięciu lat działania Fundacji doprowadziło do wypracowania jej podstawowych reguł operacyjnych. Najważniejsze z nich zostały zapisane w Statucie i określają, że dewizą Fundacji jest wspieranie najlepszych, dlatego też ubieganie się o jej subwencje następuje zawsze w drodze konkursu. Poza tym, działając w tym samym obszarze co Komitet Badań Naukowych, Fundacja musi wykazywać szczególną dbałość o wyraźne odróżnienie przedmiotów finansowania od tych, które należą do kompetencji KBN.

Przypomnijmy zatem, że przyjęty przez Fundację ogólny kierunek działania to wspieranie naukowców i zespołów badawczych, a nie finansowanie instytucji. Nie przyznajemy zatem środków na uzupełnienie budżetu placówek naukowych, ani na programy badawcze, gdyż za nasze podstawowe zadanie uważamy bezpośrednie wspieranie ludzi nauki. Realizujemy to

poprzez różnego rodzaju stypendia i subwencje oraz poprzez programy mające na celu rozwój ich warsztatów pracy (jak to ma miejsce w przypadku dyscyplin nominowanych). Szczególną troską obejmujemy młodych adeptów nauki. W coraz większym stopniu angażujemy się w dofinansowywanie inwestycji, szczególnie takich, które służą całemu środowisku naukowemu. Wykorzystujemy również możliwość udzielenia naukowcom szybkiej pomocy w sytuacjach awaryjnych.

Dotychczasowe doświadczenie skłoniło nas do tego, by nie przyznawać subwencji podmiotom, które nie prowadzą działalności naukowej, wykluczyliśmy też z naszego pola widzenia instytucje prawa handlowego. Dlatego też już przed kilku laty Fundacja wycofała się z koncepcji udzielania pożyczek, a wspieranie transferu technologii świadomie zawężyła obecnie do etapu przedkomercyjnego, idąc tym samym w ślad podobnych sobie instytucji na świecie. Wszystkie te zasady i reguły postępowania znajdują swoje odzwierciedlenie w programach omówionych w niniejszym sprawozdaniu, będziemy się nimi kierować także przy konstruowaniu planów na przyszłość.

Sądzę, że Fundacja jako instytucja jest dobrze przygotowana do podjęcia nowego wyzwania, chociaż w celu sprawnego zarządzania zwiększonym majątkiem będzie musiała dokonać istotnych zmian w swojej strukturze organizacyjnej. Jednak najistotniejsze zadanie, przed którym staję, to konieczność opracowania katalogu nowych programów i form wspierania nauki, z uwzględnieniem swoich przewidywanych zwiększonych możliwości finansowych.

Programy te, oparte na dotychczasowych doświadczeniach Fundacji i uwzględniające przyjęte przez nią zasady działania, powinny odpowiadać najistotniejszym potrzebom i oczekiwaniom społeczności naukowej. Dlatego tak ważną sprawą jest dla nas efektywna współpraca przy ich konstruowaniu z tymi wszystkimi, którzy z bliskiej perspektywy i z rzetelną troską obserwują sytuację i stan naszej nauki. Liczymy zwłaszcza na udział środowiska naukowego w identyfikowaniu obszarów krytycznych, najważniejszych dla przyszłości nauki i technologii, gdzie nasze subwencje mogłyby zaowocować wymiernymi, długotrwałymi skutkami. Chodzi wszak o to, byśmy jak najlepiej działali dla dobra nauki w Polsce, co jest sprawą ważną i bliską dla nas wszystkich.

WPROWADZENIE

Rok 1999 był dziewiątym rokiem działania Fundacji i drugim rokiem realizacji *Założeń programowych FNP na lata 1998-2000*. Zgodnie z nimi w programie na rok 1999 zwiększono nakłady na rzecz bezpośredniego finansowania ludzi nauki i ich warsztatów pracy oraz na inwestycje o charakterze bardziej trwałym, ograniczając wydatki na aparaturę naukową (tylko jedna dyscyplina nominowana).

Poważnym problemem, rzutującym zarówno na bieżącą działalność Fundacji, jak i na jej przyszłość, był trwający od roku 1998 spór z Izbą Skarbową, dotyczący interpretacji przepisów *Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych*. W trakcie kontroli prowadzonej w Fundacji w 1998 roku przez Urząd Kontroli Skarbowej inspektorzy stwierdzili, iż wydatki FNP na zakup krótkoterminowych papierów wartościowych nie stanowią wydatków na działalność statutową w rozumieniu art. 17 ust. pkt. 4 i ust. 1b *Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych* i w związku z tym powinny być opodatkowane podatkiem dochodowym. Jedyną możliwą formą lokowania środków, która - zdaniem kontrolerów - nie powoduje w przypadku Fundacji obowiązku podatkowego, jest terminowa lokata bankowa.

W wyniku takiej interpretacji przepisów Fundacja otrzymała decyzje Izby Skarbowej określające podatek dochodowy za lata 1995, 1996 i 1997 na łączną kwotę (wraz z odsetkami) na ponad 67 mln zł. Nie zgadzając się z zastosowaną przez organy skarbowe interpretacją Ustawy, Zarząd Fundacji podjął wszelkie możliwe kroki w ramach procedury odwoławczej. Jednym z nich było skierowanie do Ministra Finansów wniosku o stwierdzenie nieważności decyzji Izby Skarbowej, dotyczącej zaległości podatkowej wraz z odsetkami za lata 1995-1997, a następnie – złożenie odwołania od odpowiedzi negatywnej na ten wniosek.

O problemach tych społeczność naukowa została poinformowana poprzez szeroko kolportowany list Rady Fundacji z maja 1999 r., w którym przypomniano m.in., że *fundusz założycielski, który Fundacja otrzymała w chwili jej powstania osiem lat temu, wynosił 95 milionów złotych. Od początku istnienia Fundacji przyjęto założenie, iż ma być ona niezależną finansowo instytucją, która na trwałe wpisze się w krajobraz nauki polskiej. Swoje cele statutowe Fundacja finansowała więc wyłącznie z własnych dochodów uzyskiwanych z aktywnego lokowania środków w dostępne na rynku instrumenty finansowe, takie jak bony skarbowe, obligacje państwowe, bony komercyjne, akcje, dłużne papiery wartościowe, lokaty bankowe itp. Działalność ta miała na celu zapewnienie w jak największym stopniu realizacji celów statutowych, przy równoczesnym zabezpieczeniu siły nabywczej posiadanych środków. W ten sposób, mimo początkowych trudności, w ciągu ośmiu lat Fundacja wydatkowała na wspieranie nauki blisko 170 milionów złotych, a jej obecne aktywa przekraczają wartość 300 milionów złotych. Podkreślamy, że osiągnięto to nie w wyniku konsumpcji dotacji budżetowych, ale własną aktywnością na rynku finansowym, zgodnie z regułami gospodarki rynkowej.(...)*

Przedstawiona przez Izbę Skarbową interpretacja prawa podatkowego w sposób zdumiewający wyróżniałaby Polskę spośród znanych nam cywilizowanych krajów. Aktywne lokowanie środków w różne instrumenty finansowe stanowi bowiem powszechnie podstawowe źródło dochodów i podstawowy obowiązek fundacji, wynikający z zasady staranności gospodarowania, a istniejąca na świecie praktyka zwalniania tej działalności od podatku dochodowego wynika przecież z uznania prostego faktu, że środki przekazywane przez fundacje na cele dobra publicznego wspierają działalność budżetów państw.

Przekonującą podbudowę teoretyczną dla stanowiska Fundacji w sporze z Izbą Skarbową znaleźć można w obszernej analizie formalno-prawnej przepisów *Ustawy o podatku dochodowym* w zakresie zwolnień fundacji od tego podatku, którą zamieszczono w nr 12/1999 *Monitora Podatkowego*. Jej autorzy: dr Janusz Fiszer, Michał Stolarek i Stella Brzeszczyńska odwołują się do przykładu Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej dla zilustrowania przedstawionej w artykule interpretacji zapisów ustawy.

Ponieważ Fundacja otrzymała z Ministerstwa Finansów postanowienia odmowne na wnioski dotyczące podatku za lata 1995-1997, zapłacono należności podatkowe wraz z odsetkami za lata 1995-1997 oraz zgłoszono do Urzędu Skarbowego korektę deklaracji podatkowej za 1998 rok. Łącznie Fundacja wpłaciła w 1999 r. do Urzędu Skarbowego kwotę 55 mln zł.

Po wyczerpaniu wszelkich procedur odwoławczych, w czerwcu 1999 r. Fundacja złożyła do Naczelnego Sądu Administracyjnego skargę na decyzje Izby Skarbowej, zarzucając jej m.in. błędną wykładnię przepisów *Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych*.

Do chwili, gdy oddajemy nasz Raport do druku, postępowanie sądowe nie zakończyło się jeszcze, nieznanym jest też termin ogłoszenia ostatecznego werdyktu.

Tak więc, aż do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez NSA, Fundacja postanowiła wstrzymać prowadzenie operacji finansowych, które stanowiły podstawę dotychczasowego sukcesu. Pozbawiło ją to możliwości uzyskiwania dochodów na dotychczasowym poziomie i tym samym odtwarzania wartości posiadanych funduszy, wskutek czego powstały trudne do odrobienia straty finansowe. W rezultacie, mimo uzyskania bardzo dobrego wyniku finansowego za rok 1999, po raz pierwszy w historii Fundacji nastąpiło zmniejszenie nominalnej wartości jej aktywów. Było to szczególnie bolesne, gdyż właśnie od roku 1999 miała zaowocować wprowadzona dwa lata wcześniej nowa strategia finansowa Fundacji.

Pomimo tej sytuacji Rada i Zarząd FNP jednomyślnie postanowiły nie zmniejszać planowanych wcześniej nakładów na działalność statutową, stojąc na stanowisku, że misja Fundacji nie może zostać ograniczona nałożonymi na nią fiskalnymi restrykcjami. Wobec całkowitego braku skuteczności interwencji na poziomie administracyjnym i politycznym, ogromną satysfakcją dla Fundacji stał się fakt powszechnego poparcia ze strony społeczności naukowej, co znalazło swój wyraz m.in. w uchwałach tak znaczących gremiów naukowych, jak Polska Akademia Nauk, Polska Akademia Umiejętności, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Towarzystwo Popierania i Krzewienia Nauk i innych, oraz w listach od osób indywidualnych.

Sprawa decyzji Izby Skarbowej w odniesieniu do FNP i pojawiającego się w związku z tym zagrożenia dla istnienia niezależnych fundacji w Polsce wywołała zrozumiałe zainteresowanie ze strony najpoważniejszych fundacji. Odbyło się kilka spotkań zarządów tych fundacji z władzami FNP, poświęconych wszechstronnemu omówieniu ważnego dla wszystkich problemu. W wyniku tych spotkań postanowiono zlecić wyspecjalizowanej firmie consultingowej przeprowadzenie analizy systemów prawnych i podatkowych, obowiązujących fundacje w innych krajach europejskich. Opracowanie to zostało następnie przekazane osobom zajmującym się pracami nad konstruowaniem systemu podatkowego w Polsce.

Istotnym wydarzeniem w roku 1999 było dla Fundacji przyjęcie do stowarzyszenia European Foundation Center (Europejskie Centrum Fundacji), zrzeszającego największe fundacje i organizacje pozarządowe, przede wszystkim europejskie, ale również amerykańskie i japońskie, którego siedziba znajduje się w Brukseli. Celem tej organizacji jest w szczególności propagowanie idei istnienia fundacji jako ważnego elementu systemów demokratycznych państw, reprezentowanie członków stowarzyszenia w kontaktach z Unią Europejską i rządami krajów-członków oraz lobbing na rzecz tworzenia spójnego europejskiego ustawodawstwa dotyczącego fundacji. Ważnym celem EFC jest także ustalanie wspólnych dla jego członków zasad dobrego działania. W jednym z biuletynów EFC ukazał się artykuł pt.: „Foundation in Fiscal Danger”, omawiający w aspekcie europejskim casus sporu FNP z Izbą Skarbową.

DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA FUNDACJI W 1999 ROKU

Program Fundacji obejmował, jak co roku, konkursy o charakterze stałym (w tym Nagroda Fundacji, Subsydia dla uczonych, stypendia naukowe – krajowe i zagraniczne), program roczny (dyscyplina nominowana) oraz programy wieloletnie (LIBRARIUS, TRAKT, MONOGRAFIE, WYDAWNICTWA, ADALBERTUS, SUBIN, INCOME).

Na cele statutowe przeznaczono w 1999 kwotę 24,8 mln zł, z niej do końca grudnia wydatkowano ponad 20 mln zł, pozostałe umowy z beneficjentami zostały w większości zrealizowane w pierwszym kwartale roku 2000.

Ponadto Fundacja kontynuowała realizację programów finansowanych ze środków Unii Europejskiej, których prowadzeniem zajmuje się wyspecjalizowane Biuro Współpracy Europejskiej FNP.

NAGRODY I STYPENDIA

Nagrody FNP

Wybitnym polskim uczonym Fundacja przyznaje corocznie indywidualne nagrody za szczególne osiągnięcia i odkrycia naukowe, powstałe w okresie czterech lat poprzedzających datę zgłoszenia do konkursu. Nagrody te uznawane są obecnie za najbardziej prestiżowe wyróżnienia naukowe w Polsce.

W 1999 roku przyznane zostały trzy Nagrody, każda w wysokości 50 tys. zł. Otrzymali je:

- w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych - **prof. Mieczysław Tomaszewski**, emerytowany profesor Akademii Muzycznej w Krakowie za dzieło "Chopin. Człowiek, dzieło, rezonans", stanowiące nową, oryginalną syntezę wiedzy o wielkim kompozytorze;
- w dziedzinie nauk przyrodniczych i medycznych - **prof. dr hab. Maciej Żylicz** z Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Akademii Medycznej w Gdańsku za badania nad białkami regulatorowymi w systemie obrony komórki przed skutkami zmian środowiska zewnętrznego;
- w dziedzinie nauk technicznych - **dr hab. inż. Zdzisław Kowalczyk** z Wydziału Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki Politechniki Gdańskiej za badania w zakresie automatyki dotyczące projektowania adaptacyjnych układów sterowania procesami czasu ciągłego.

Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 7 grudnia 1999 w Sali Wielkiej Zamku Królewskiego w Warszawie, w obecności reprezentantów władz państwowych oraz przedstawicieli środowiska naukowego.

Subsydia dla uczonych

Druga edycja programu adresowana była do wybitnych naukowców działających w obszarze nauk ścisłych. Program ma charakter zamkniętego konkursu, przebiegającego według wielostopniowej procedury nominacyjnej.

Laureaci tego konkursu otrzymują przez trzy kolejne lata znaczne wsparcie finansowe (po ok. 70 tys. zł rocznie), które ma umożliwić im intensyfikowanie już prowadzonych prac albo podjęcie nowych kierunków badań. Środki te przeznaczone są w części na imienne stypendium dla laureata, w części zaś - zgodnie z jego uznaniem - na stypendia dla doktorantów, na zakupy książek i czasopism, aparatury i materiałów, udział w konferencjach naukowych itp.

Uroczyste ogłoszenie listy 15 laureatów drugiej edycji odbyło się w końcu maja.

STYPENDIA

Stypendia krajowe dla młodych naukowców

Poczynając od 1992 r. Fundacja przyznaje corocznie około stu stypendiów młodym naukowcom, którzy nie przekroczyli 30 roku życia i są pracownikami bądź doktorantami w krajowych szkołach wyższych lub innych placówkach naukowych.

Na konkurs w 1999 roku wpłynęło 310 wniosków. Roczne stypendia, w wysokości 16 320 zł każde, przyznano 101 osobom.

Najwięcej laureatów wywodziło się z uznanych ośrodków akademickich; w tym z Warszawy - 25 stypendystów, z Krakowa -18, z Poznania -16, z Trójmiasta -12, z Wrocławia i Lublina - po 8 stypendystów. Spośród nich 84 osoby związane były z uczelniami, 13 - z placówkami

Polskiej Akademii Nauk i 4 - z jednostkami badawczo-rozwojowymi. Wśród stypendystów najwięcej było przedstawicieli nauk biologicznych (16), chemicznych (13) i medycznych (10).

Uroczyste wręczenie dyplomów stypendialnych odbyło się w marcu w Sali Wielkiej Zamku Królewskiego w Warszawie. Wzięło w nim udział liczne grono przedstawicieli środowiska akademickiego.

Stypendia zagraniczne dla młodych doktorów

Stypendia zagraniczne przyznawane są przez Fundację od 1995 r. Dzięki nim młodzi polscy uczeni (w wieku do 35 lat), posiadający stopień doktora, mogą wyjechać do najlepszych ośrodków naukowych za granicą, aby odbyć swój pierwszy dłuższy staż naukowy (od 6-12 miesięcy).

W 1999 r. przeprowadzono dwie tury konkursu, przyznając łącznie 11 stypendiów następującym osobom:

dr Małgorzacie Bogdan z Instytutu Matematyki Politechniki Wrocławskiej - na 6-miesięczny pobyt naukowy w University of Washington, Seattle (USA);

dr Tomaszowi Durakiewiczowi z Instytutu Fizyki Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej - na roczny pobyt w University of New Mexico (USA);

dr Jakubowi Gołąbowi z Instytutu Biostruktury Akademii Medycznej w Warszawie - na roczny staż naukowy w Harvard Medical School w Bostonie (USA);

dr Pawłowi Janiszewskiemu z Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego na półroczny pobyt naukowy w Katholieke Universiteit Leuven (Belgia);

dr Katarzynie Jaśtał z Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego - na półroczny pobyt we Freie Universität w Berlinie;

dr Marcinowi Jóźwikowi z Kliniki Ginekologii Akademii Medycznej w Białymstoku - na półroczny staż w Centre Val d'Aurelle Uniwersytetu w Montpellier (Francja);

dr Małgorzacie Młynarczyk z Zakładu Farmakologii i Toksykologii Akademii Medycznej w Lublinie - na roczny pobyt naukowy w School of Medicine, Loma Linda University (USA);

dr Annie Siedleckiej z Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej - na roczny pobyt w Umeå University (Szwecja);

dr Arkadiuszowi Szklarczykowi z Instytutu Biologii Doświadczalnej PAN w Warszawie - na roczny staż w National Institutes of Health w Bethesda (USA);

dr Eugeniuszowi Szpakowskiemu z I Kliniki Kardiologii Instytutu Kardiologii w Warszawie - na roczny staż w Zentrum Chirurgie Medizinische Hochschule Hannover (Niemcy);

dr Ewie Zgrabczyńskiej z Wydziału Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza - na półroczny pobyt naukowy w Polar Environment Centre w Tromsø, Oslo University (Norwegia).

Honorowe Stypendium Naukowe im. Aleksandra von Humboldta

Stypendium to, przyznawane wybitnym uczonym niemieckim przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej, stanowi odpowiednik Humboldt-Forschungspreise, prestiżowego wyróżnienia dla uczonych zagranicznych znanej niemieckiej Fundacji Aleksandra von Humboldta. Ma ono na celu uhonorowanie osiągnięć naukowych laureatów oraz stymulowanie długookresowej współpracy pomiędzy polskimi i niemieckimi badaczami.

Honorowe Stypendium Naukowe w 1999 r. otrzymali:

- **prof. Klaus Hafner** z Instytutu Chemii Organicznej Politechniki w Darmstadt - na 4-miesięczny pobyt naukowy w Instytucie Chemii Organicznej Polskiej Akademii Nauk w Warszawie,

- **prof. Walter Glöckle** z Instytutu Fizyki Teoretycznej Uniwersytetu w Bochum - na 12-miesięczny pobyt naukowy w Instytucie Fizyki Teoretycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego,
- **prof. Josef Köhrle** z Polikliniki Uniwersytetu w Würzburgu - na 4-miesięczny pobyt naukowy w Akademii Medycznej w Warszawie oraz w Centrum Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej PAN.

Wysokość stypendium w 1999 r. wyniosła 5 tys. zł miesięcznie. Laureaci mają możliwość wykorzystania stypendium w kilku etapach, w przeciągu trzech lat.

Stypendium w Uniwersytecie Londyńskim

Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej we współpracy ze Szkołą Studiów Słowistycznych i Wschodnioeuropejskich Uniwersytetu Londyńskiego ustanowiły w 1994 r. Polskie Stypendium Badawcze dla Doktorów w celu prowadzenia badań naukowych na uczelni londyńskiej w zakresie szeroko rozumianych studiów nad problematyką polską (*Polish Studies*). Jest ono współfinansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Wielkiej Brytanii oraz Fundację M. Grabowskiego. Udział FNP stanowi około 36% rocznego budżetu tego projektu.

Corocznie sponsorzy ustalają wspólnie dziedzinę stypendium.

W 1999 r. do Londynu wyjechała laureatka konkursu z 1998 r. W związku z dokonaniem zmiany terminu rozpoczynania stażu stypendialnego w Londynie, kolejną edycję konkursu zaplanowano na połowę roku 2000.

Stypendia dla naukowców z krajów Europy Środkowo-Wschodniej

Wspólnie z Fundacją Popierania Nauki-Kasą im. Józefa Mianowskiego FNP prowadzi od 1993 r. program stypendialny umożliwiający naukowcom z zagranicy, głównie z krajów Europy Środkowej i Wschodniej, prowadzenie badań z zakresu nauk przyrodniczych i ścisłych w polskich placówkach naukowych. Stypendia przyznawane są w drodze konkursu.

W 1999 r. wnioski o stypendia złożyło 94 kandydatów. Do grona laureatów zakwalifikowano 19 osób. Wśród nich najliczniejszą grupę stanowili fizycy i chemicy, głównie z Ukrainy. Stypendia przyznano też uczonym z Rosji, Białorusi, Uzbekistanu oraz Bułgarii.

Stypendyści byli podejmowani przez 9 uczelni, 9 jednostek Polskiej Akademii Nauk oraz jeden instytut resortowy.

Listy stypendystów publikuje w swoich sprawozdaniach Kasa im. Mianowskiego.

DYSCYPLINY NOMINOWANE

Ustanawiane co rok programy subwencionowania zakupów aparatury badawczej dla wybranych (nominowanych) dyscyplin nauki mają na celu dokonanie jakościowej zmiany w otoczeniu i możliwościach warsztatowych najlepszych zespołów naukowych pracujących w tych dziedzinach.

W roku 1999 wybraną dyscypliną były badania mechanizmów działania układów odpornościowych organizmu (program IMMUNO).

Program IMMUNO

Immunologia należy do najbardziej dynamicznie rozwijających się obecnie dyscyplin nauki. Efekty badań w tej dziedzinie mają bezpośredni wpływ na rozwój praktycznych metod profilaktyki i leczenia wielu chorób, z którymi boryka się współczesna cywilizacja.

Celem programu było wsparcie zakupów aparatury badawczej dla najlepszych zespołów zajmujących się badaniami mechanizmów odporności typu komórkowego, umożliwiającym poznanie istoty procesów odpornościowych u ludzi i zwierząt, zarówno w stanie zdrowia, jak i choroby.

Zainteresowanie konkursem było bardzo duże. Napłynęło aż 108 wniosków od zespołów badawczych z całej Polski. W rezultacie procedury konkursowej wybrano do realizacji 33 wnioski. Łączna wartość przyznanych subwencji to ok. 5,8 mln zł. W gronie laureatów znalazły się zespoły z 11 akademii medycznych, z jednostek PAN i z 9 uniwersytetów.

PROGRAMY WIELOLETNIE

Program LIBRARIUS

W marcu rozstrzygnięto ostatnią, dziesiątą edycję programu LIBRARIUS, realizowanego od 1995 r. Jego zadaniem była pomoc w poprawieniu bazy technicznej bibliotek naukowych, szczególnie w szkołach wyższych, poprzez doposażenie bibliotek w sprzęt i urządzenia oraz wsparcie finansowe końcowych etapów inwestycji budowlanych lub adaptacyjnych.

Zgłoszenia do tej edycji programu LIBRARIUS przyjmowano od maja 1998 r. do końca roku 1998. Podjęto decyzję o udzieleniu wsparcia 12 placówkom. Ponadto w trzech przypadkach dokonano zwiększenia subwencji przyznanych w latach ubiegłych.

Program TRAKT

Celem uruchomionego w 1998 roku programu TRAKT było interwencyjne wsparcie badań archeologicznych prowadzonych na terenach objętych programami budowy autostrad i innych wielkich robót inwestycyjnych. Środki tego programu miały umożliwić podjęcie badań wyprzedzających, wykonanie analiz laboratoryjnych i badań interdyscyplinarnych, a także konserwację wybranych zabytków.

W 1999 r. wpłynęły 4 wnioski; po ich rozpatrzeniu przyznano 3 subwencje na przeprowadzenie specjalistycznych analiz oraz na badania wyprzedzające:

- zespołowi kierowanemu przez dr Dominika Ablańowicza z Muzeum Śląskiego w Katowicach;
- zespołowi prof. dr hab. Stanisława Tabaczyńskiego z Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie;
- międzyuczelnianemu zespołowi z Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej i Uniwersytetu Śląskiego pod kierunkiem dr hab. Marii Lanczont.

Stosunkowo niewielkie zainteresowanie programem w środowisku archeologicznym było wynikiem braku postępu prac budowlanych przy autostradach. Skłoniło to Fundację do zawieszenia programu z końcem 1999 r. i ograniczenia go do realizacji wniosków wcześniej przyjętych.

Program MONOGRAFIE

Trwający od 1994 roku stały konkurs na monografie z zakresu nauk humanistycznych i społecznych zaowocował liczącą już 40 pozycji serią wydawniczą „Monografie FNP”. Zyskała ona uznanie środowiska naukowego, edytorskiego i czytelniczego, czego jednym z dowodów są przyznane ostatnio autorom nagrody (m.in. Ministra Edukacji Narodowej, kilku kolejnych nagród „KLIO” Porozumienia Wydawców Książki Historycznej, ponadto nominacje do Nagrody im. J. Długosza na Targach Książki w Krakowie, czy nagrody w konkursie im. Klemensa Szaniawskiego).

Od 1999 r. wydawanie i dystrybucję książek powierzono zależnej od Fundacji spółce FUNNA we Wrocławiu.

W 1999 roku jury konkursu przyjęło do wydania w serii siedem prac, także siedem tytułów ukazało się drukiem.

Prace opublikowane:

Łukasz Chimiak: ***Gubernatorzy rosyjscy w Królestwie Polskim 1863-1915. Szkic do portretu zbiorowego***

Henryk Domański: ***Prestiż***

Marcin Kula: ***Anatomia rewolucji narodowej. Boliwia w XX wieku***

Wojciech Tomasiak: ***„Inżynieria dusz”. Literatura realizmu socjalistycznego w planie propagandy monumentalnej***

Michał Tymowski: ***Państwa Afryki przedkolonialnej***

Andrzej Wierzbicki: ***Historiografia polska doby romantyzmu***

Grzegorz Wołowicz: ***Nowocześni w PRL. Przyboś i Sandauer***

Prace przyjęte do wydania:

Bogusława Budrowska: ***Macierzyństwo. Punkt zwrotny w życiu kobiety***

Katarzyna Cieślak: ***Między Rzymem, Wittenbergą a Genewą***

Agnieszka Fulińska: ***Naśladowanie i twórczość. Renesansowe teorie imitacji, emulacji i przekładu***

Wojciech Sady: ***Spór o racjonalność naukową. Od Poincarego do Laudana***

Danuta Sosnowska: ***Seweryn Goszczyński : biografia duchowa***

Tomasz Stryjek: ***Ukraińska idea narodowa okresu międzywojennego***

Przemysław Urbańczyk: ***Władza, państwo, polityka***

Program WYDAWNICTWA

Ten realizowany od 1994 r. program umożliwia zachowanie ciągłości wydawania monumentalnych publikacji seryjnych, które dokumentują dziedzictwo historyczne i cywilizacyjne Polski. Są to: Polski Słownik Biograficzny, Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, Słownik Polszczyzny XVI wieku. Dzieła te opracowywane są przez następujące instytuty PAN : Instytut Historii (wspólnie z PAU), Instytut Sztuki, Instytut Badań Literackich, natomiast Fundacja pokrywa koszty drukarskie i edytorskie związane z ich publikacją.

W 1999 r. zdecydowano o objęciu programem od 2000 r. także publikacji seryjnej *Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej*, która opracowywana jest wspólnie przez Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie i Uniwersytet Jagielloński.

Program ADALBERTUS

Program archeologiczny ADALBERTUS, ustanowiony w 1995 r., a związany z milenium wyprawy misyjnej św. Wojciecha do Prusów, przyniósł bogaty plon naukowy. Efekty prowadzonych w latach 1995-1997 badań opublikowane zostały w kilkutomowym wydawnictwie. Ostatnie dwa tomy ukazały się drukiem w końcu 1999 r.: tom IV, dokumentujący odkrycia konstrukcji drogowych w dolinie rzeki Dzierżgoń i tom V, zawierający dane pozwalające zrekonstruować zmiany środowiska przyrodniczego.

Program SUBIN

Poza wymienionymi programami o charakterze konkursów, Fundacja podejmuje się subwencjonowania pewnych inicjatyw czy inwestycji ważnych dla nauki w Polsce, które wymagają pomocy typu interwencyjnego.

W 1999 r. Fundacja podjęła się udzielić wsparcia w tym trybie 27 inicjatywom zespołów naukowych, przyznając na ich realizację subwencje w wysokości blisko 2,1 mln zł.

Współpraca Fundacji i towarzystw naukowych

Jedną z form trwającej od czterech lat współpracy z towarzystwami naukowymi jest przyznawanie wspólnych nagród.

Nagrodę im. Grzegorza Białkowskiego za najlepsze prace doktorskie z nauk matematyczno-fizyczno-chemicznych, przyznaną wspólnie przez Towarzystwo Popierania i Krzewienia Nauk oraz Fundację na Rzecz Nauki Polskiej, otrzymał w roku 1999 dr Szymon Krzywda z Wydziału Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Niezależnie od tego Fundacja pozostawała w 1999 r. członkiem wspierającym kilku najbardziej zasłużonych i aktywnych towarzystw naukowych o charakterze korporacyjnym. Są to: Towarzystwo Naukowe Warszawskie, Towarzystwo Naukowe Toruńskie, Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Towarzystwo Popierania i Krzewienia Nauk.

Konferencje Fundacji

Konferencja *Ziemie polskie w X wieku...*

Przed nadchodzącą rocznicą tysiąclecia Zjazdu Gnieźnieńskiego Fundacja zorganizowała w Kaliszu ogólnopolską konferencję, poświęconą podsumowaniu aktualnego stanu wiedzy o dziejach powstawania państwa polskiego, z uwzględnieniem wyników badań najnowszych.

W konferencji *Ziemie polskie w X wieku i ich znaczenie w kształtowaniu się nowej mapy Europy* wzięło udział ponad 80 osób reprezentujących cztery pokolenia historyków i archeologów. Jej przebieg dowiódł, że nowe naukowe ustalenia i interpretacje początków państwowości polskiej znacznie odbiegają od potocznej wiedzy na temat tamtej epoki.

Plonem konferencji będzie obszerna publikacja książkowa, obejmująca zarówno referaty, jak i głosy w dyskusji, która ukaże się w I połowie 2000 r.

Fundacji Dyskusje o Nauce

Tematem kolejnej konferencji z tego cyklu była próba odpowiedzi na pytanie, czym jest „dobra nauka”, w jaki sposób można odróżnić osiągnięcia znaczące od miernych. Wiele uwagi poświęcono metodom oceny wyników naukowych, ustalenia właściwych, adekwatnych dla poszczególnych dziedzin kryteriów oceny.

Zbiór referatów i głosów w dyskusji z tej konferencji, zatytułowany *Lepsze w nauce*, opublikowany zostanie jako czwarty zeszyt serii „Fundacji dyskusje o nauce”. Materiały z poprzedniej konferencji pt. *Nauka i nauczanie* ukazały się drukiem w lipcu 1999 r.

Spotkania beneficjentów

Wiosną 1999 r. odbyły się dwa spotkania podsumowujące efekty programów subwencji aparaturowych DIAMOL i MOLTEK, realizowanych w 1996 r.

Organizację pierwszej z tych konferencji Fundacja powierzyła Instytutowi Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu, drugiej zaś – Politechnice Wrocławskiej.

Każde ze spotkań otwierał wykład poświęcony wybranemu zagadnieniu z zakresu prowadzonych badań, a następnie, podczas sesji posterowych, prezentowane były najciekawsze osiągnięcia zespołów. Laureaci złożyli też wykazy publikacji i komunikatów, które powstały w efekcie badań wykonanych na aparaturze zakupionej ze środków Fundacji. Materiały z obu konferencji wydano w postaci broszur.

WSPIERANIE TRANSFERU TECHNOLOGII

Program INCOME

Rok 1999 był czwartym i ostatnim rokiem działania Programu INCOME.

Celem Programu INCOME było inspirowanie środowisk naukowo-technicznych do wprowadzania polskiej myśli technicznej do gospodarki, a instytucji finansowych – do podejmowania ryzyka inwestowania w sektorze zaawansowanych technologii.

Realizacja programu INCOME opierała się na współpracy z Bankiem PBR (a następnie BRE) w zakresie analizy i zarządzania projektami inwestycyjnymi oraz na wykorzystaniu sieci akredytowanych przy FNP Centrów Transferu Technologii (CTT).

W 1999 roku w programie INCOME zaangażowanych było 6 Centrów Transferu Technologii, które działały już w poprzednim roku i otrzymały przedłużenie akredytacji FNP na 1999 rok.

W roku 1998 poszerzono zakres instrumentów wspierających transfer technologii, ustanawiając subwencję na dofinansowanie prac związanych z badaniem prototypów, wykonaniem serii próbnych, przeprowadzenie półtechnicznych testów nowej technologii i tym podobnej działalności, prowadzącej do uzyskania wszelkich atestów, zezwoleń itp., niezbędnych do wprowadzenia danego produktu na rynek.

Ostatecznie w ramach programu INCOME na przełomie 1998/99 oraz w ciągu 1999 roku skierowanych zostało do Fundacji 5 wniosków inwestycyjnych i 12 wniosków o subwencje, przy czym ilość wniosków wstępnie zweryfikowanych przez Centra Transferu Technologii była kilkakrotnie większa.

W ramach konkursu przyznano w 1999 r. cztery subwencje na przygotowanie technicznych projektów inwestycyjnych, natomiast ze względu na wstrzymanie inwestycji kapitałowych przez Fundację, nie rozpatrywano żadnych bezpośrednich wniosków inwestycyjnych.

Oto projekty, które uzyskały subwencje:

- „Kolagenowy substytut opony twardej mózgu i rdzenia kręgowego oraz innych tkanek” – autorstwa dr Krystyny Pietruchy z Politechniki Łódzkiej,
- „Wykonanie prototypowych mechanizmów wielozadaniowego systemu połowowego dla małych statków rybackich i jego badania warsztatowe” – autorstwa prof. Józefa Krępy z Politechniki Gdańskiej,
- „Modyfikacja ogniwa cynkowo-manganowego poprzez zastosowanie nowego układu elektrodowego MnO₂/RVC” autorstwa prof. dr hab. Andrzeja Czerwińskiego z Uniwersytetu Warszawskiego,
- „Wykonanie niezbędnych prób naziemnych oraz badań w locie dla kompozytowego motoszybowca J6 Fregata” autorstwa dr inż. Romana Świtkiewicza z Politechniki Warszawskiej.

Program INCOME został ostatecznie zamknięty 31 grudnia 1999 r., natomiast doświadczenia zebrane podczas jego prowadzenia wykorzystano m.in. przy opracowywaniu założeń nowego programu rocznego Fundacji o nazwie TECHNO.

PROGRAMY REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW UE

Program Phare SCI-TECH II

Program ten jest głównym programem koncentrującym się na wspieraniu polskiego sektora nauki, postępu technologicznego i innowacji w okresie przygotowania do członkostwa w Unii Europejskiej, dla efektywnego realizowania w przyszłości polityki naukowo-technologicznej Unii. Budżet programu wynosi 5 mln ECU. Jego wdrażanie rozpoczęło w 1997 r.

Program przewiduje rozmaite formy wsparcia: pomoc ekspercką, szkoleniową; wspomaganie nowych form instytucjonalnych w nauce, takich jak konsorcja i centra doskonałości, a także

oferuje specjalne programy grantów. Program Phare SCI-TECH II wychodzi naprzeciw ustrojowej reformie państwa w kwestii tworzenia regionalnej infrastruktury innowacyjnej.

Realizację programu rozpoczęto od procedury przetargowej, wyłaniającej firmy realizujące poszczególne projekty. Po przeprowadzeniu przetargów rozpoczęto wdrażanie następujących projektów: „Strategia pre-akcesyjna dla sektora nauki i postępu technologicznego”, „Restrukturyzacja i szkolenie personelu jednostek badawczo-rozwojowych”, „Wsparcie współpracy między Polską Akademią Nauk, uniwersytetami i przedsiębiorstwami”, który z końcem roku został zamknięty. Ponadto, w trakcie realizacji jest projekt „Zwiększenie uczestnictwa Polski w programach naukowych i postępu technologicznego UE”, w ramach którego przyznano 218 grantów na przygotowanie propozycji do programów UE.

W projekcie „Rozwój krajowego i regionalnego systemu innowacji w Polsce” rozstrzygnięto konkurs na stworzenie sieci innowacji. Przyznano granty 21 instytucjom, które przystąpiły do realizacji działań prowadzących do zwiększenia innowacyjności gospodarki w Polsce, a w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw. W projekcie „Wstępne studia i pilotażowe wdrażanie modelu Centrów Doskonałości” stworzono model centrów doskonałości zgodny z istniejącym w Polsce prawem oraz wybrano – w wyniku przeprowadzonego konkursu – 5 pilotażowych centrów doskonałości. Rozpoczęto także realizację projektu „Doraźne analizy polityki naukowo-technologicznej” oraz projektu „Stanowisko wspomagania udziału MŚP (małe i średnie przedsiębiorstwa) w 5 Programie Ramowym”.

Do końca 1999 r. wszystkie projekty programu SCI-TECH II zostały wprowadzone do realizacji i obecnie są znacznie zaawansowane.

Projekt CRIT-2

(Cooperative Research in Information Technology)

Celem projektu jest wspieranie badań w dziedzinie technologii informatycznych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju współpracy z gospodarką i intensyfikacji związków nauki polskiej z badaniami informatycznymi w krajach Unii Europejskiej. Projekt związany jest ze specyficznym programem ESPRIT Czwartego Programu Ramowego, dotyczącego Badań i Postępu Technologicznego UE (Fourth Framework Programme for Research and Technological Development).

Pierwsza faza projektu obejmowała przygotowanie i przeprowadzenie procedury selekcji projektów badawczych do realizacji i finansowania. Konkurs obejmował projekty z zakresu badań stosowanych w dziedzinie technologii informatycznych, zgodne z wymaganiami projektu ESPRIT.

Realizacja drugiej fazy projektu CRIT - 2 rozpoczęła się 1 stycznia 1998 r. i trwać będzie do 15 października 2000 r.

Projekt FEMIRC

Konsorcjum FEMIRC (Fellow Member to the Community Innovation Relay Centres in Poland), utworzone jako inicjatywa instytucji działających w sferze nauki i technologii, od dnia 1 lipca 1998 r. koordynowane jest przez Biuro Współpracy Europejskiej FNP. Konsorcjum jest częściowo finansowane z programu INCO-COPERNICUS (Czwartego Programu Ramowego Unii Europejskiej).

Partnerami Konsorcjum są wyższe uczelnie, instytuty naukowo-badawcze, parki naukowo-technologiczne, centra transferu technologii i inne podmioty współpracujące z nauką i przemysłem. Partnerzy współdziałają ze sobą na poziomie międzyregionalnym oraz z innymi uczelniami i placówkami naukowo-badawczymi, a także z sektorem małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Istnieją też formy współpracy z Ośrodkami Przekazu Innowacji (IRC) z krajów członkowskich Unii Europejskiej.

Uczestnicy sieci FEMIRC stanęli w 1999 r. do konkursu 5. Programu Ramowego „Innovation Relay Centers” (IRC). Biuro Współpracy Europejskiej udziela wsparcia doradczego uczestnikom trzech konsorcjów IRC w Polsce.

Część II

Skrócone sprawozdanie finansowe FNP na dzień 31.12.1999 r. oraz opinia biegłego rewidenta

Opinia biegłego rewidenta

dla

Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, na które składa się bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 1999 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 230.656.684,93 zł, rachunek zysków i strat za rok obrotowy kończący się tego dnia wykazujący zysk netto w kwocie 18.974.866,46 zł, sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych za rok obrotowy kończący się tego dnia wykazujące zwiększenie stanu środków pieniężnych netto o kwotę 85.050.277,19 zł.

Za sporządzenie sprawozdania finansowego odpowiedzialny jest Zarząd Fundacji. Naszym zadaniem było zbadanie sprawozdania finansowego i wydanie na jego temat opinii.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do Międzynarodowych Standardów Badania Sprawozdań Finansowych, postanowień rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. nr 121, poz. 591 wraz z późniejszymi zmianami) oraz norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów. Przepisy te wymagają, aby badanie zostało zaplanowane i przeprowadzone w sposób dający wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów. Badanie obejmuje sprawdzenie w oparciu o metodę wrywkową dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmuje również ocenę stosowanych zasad rachunkowości, znaczących szacunków dokonanych przez Zarząd Fundacji oraz ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego. Wyrażamy przekonanie, że przeprowadzone przez nas badanie stanowi dostateczną podstawę do wydania opinii.

Naszym zdaniem załączone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych i przedstawia w sposób rzetelny, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową Fundacji na dzień 31 grudnia 1999 r., wynik finansowy oraz przepływy środków pieniężnych za rok obrotowy kończący się tego dnia zgodnie z zasadami rachunkowości stosowanymi w Polsce, określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, stosowanymi w sposób ciągły.

Ponadto, zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, stwierdzamy, że informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności sporządzonym przez Zarząd Fundacji są zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

.....
Biegły rewident nr 796/1670

Bogdan Dębicki, Dyrektor

.....
Za KPMG Polska Audyt Sp. z o.o.

Zofia Popławska, Dyrektor

Warszawa, 25 lutego 2000 r..

SPRAWOZDANIE FINANSOWE na dzień 31 grudnia 1999 r.

AKTYWA	Stan na 31.12.1998 w tys. zł	Stan na 31.12.1999 w tys. zł
A. MAJĄTEK TRWAŁY	86.528,7	93.960,5
I. Wartości niematerialne i prawne	270,4	187,6
1. Koszty organizacji poniesione przy założeniu lub późniejszym rozszerzeniu spółki akcyjnej		
2. Koszty prac rozwojowych		
3. Wartość firmy		
4. Inne wartości niematerialne i prawne	270,4	187,6
5. Zaliczki na poczet inwestycji		
II. Rzeczowy majątek trwały	2.667,1	2.430,1
1. Grunty własne	0,0	0,0
2. Budynki i budowle	2.178,6	2.052,0
3. Urządzenia techniczne i budowle	318,3	245,1
4. Środki transportu	41,4	28,0
5. Pozostałe środki trwałe	128,8	105,0
6. Inwestycje rozpoczęte	0,0	0,0
7. Zaliczki na poczet inwestycji	0,0	0,0
III Finansowy majątek trwały	83.591,2	90.181,7
1. Udziały i akcje	61.231,4	70.652,5
2. Papiery wartościowe	22.359,7	19.529,2
3. Udzielone pożyczki długoterminowe	0,0	0,0
4. Inne składniki majątku trwałego	0,0	0,0
1. IV. Należności długoterminowe	0,0	1.161,1
1. Należności z tytułu papierów wartościowych	0,0	1.161,1
B. MAJĄTEK OBROTOWY	174.249,1	136.677,3
I. Zapasy	0,0	0,0

1. Materiały	0,0	0,0
2. Półprodukty i produkty w toku	0,0	0,0
3. Produkty gotowe	0,0	0,0
4. Towary	0,0	0,0
5. Zaliczki na poczet dostaw	0,0	0,0
II. Należności i roszczenia	1.737,6	50,5
1. Należności z tytułu dostaw i usług	7,6	0,8
2. Należności z tytułu podatków, dotacji i ubezpieczeń społecznych	0,06	0,2
3. Należności wewnątrzzakładowe	0,0	0,0
4. Pozostałe należności	1.730,0	49,5
5. Należności dochodzone na drodze sądowej	0,0	0,0
6. Należności z tytułu udzielonych pożyczek	0,0	0,0
III. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	165.584,5	44.649,6
1. Udziały lub akcje własne do zbycia		
3. Inne papiery wartościowe	165.584,5	44.649,6
IV. Środki pieniężne	6.927,0	91.977,2
1. Środki pieniężne w kasie	5,9	1,9
2. Środki pieniężne w banku	6.921,1	91.975,3
3. Inne środki pieniężne (weksle, czeki obce)	0,0	0,0
C. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	5,5	18,9
1. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	5,5	18,9
2. Inne rozliczenia międzyokresowe	0,0	0,0
SUMA AKTYWÓW	260.783,3	230.656,7

PASYWA	Stan na 31.12.1998 w tys. zł	Stan na 31.12.1999 w tys. zł
	185.390,0	204.364,9
A. Fundusze własne		
I. Fundusz zasadniczy	95.000,0	95.000,0
II. Fundusz rezerwowy	27.604,5	27.606,0
III. Fundusz na działalność statutową	135.051,2	135.051,2
IV. Fundusz przeceny środków trwałych	10,3	8,8
V. Nie podzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	-72.083,7	-72.083,7
VI. Nie podzielony wynik finansowy netto roku ubiegłego		-192,3
VII. Wynik finansowy netto za rok obrotowy	-192,3	18.974,9
B. Rezerwy	3.000,0	0,0
1. Rezerwy na podatek dochodowy od osób prawnych	0,00	
2. Pozostałe rezerwy	3.000,0	0,0
C. Zobowiązania długoterminowe	0,0	0,0
1. Długoterminowe pożyczki, obligacje i inne papiery wartościowe	0,0	0,0
2. Długoterminowe kredyty bankowe	0,0	0,0
3. Pozostałe zobowiązania długoterminowe	0,0	
D. Zobowiązania krótkoterminowe i fundusze specjalne	72.393,3	25.091,8
I. Zobowiązania krótkoterminowe	72.390,2	25.088,0
1. Pożyczki, obligacje i papiery wartościowe	0,0	0,0
2. Kredyty bankowe	0,0	0,0
3. Zaliczki otrzymane na poczet dostaw	0,0	0,0
4. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7,1	3.514,3
5. Zobowiązania wekslowe	0,0	0,0
6. Zobowiązania z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	72.170,0	21.408,1
7. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	0,0	0,0

8. Zobowiązania wewnątrzzakładowe	0,0	0,0
9. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	213,1	165,6
II. Fundusze specjalne	3,1	3,8
E. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów		1.200,0
1. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	0,0	0,0
2. Przychody przyszłych okresów	0,0	1.200,0
Razem pasywa	260.783,3	230.656,7

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT za okres 1.01-31.12.1999 r.

Treść informacji	Stan na 31.12.1998 w tys. zł	Stan na 31.12.1999 w tys. zł
A. Przychody z działalności statutowej	-	
B. Koszt realizacji zadań statutowych	18.999,9	20.058,7
C. Zysk (+), strata (-) na działalności statutowej	(-) 18.999,9	(-)20.058,7
D. Koszty administracyjne	4.660,6	8.871,1
1. Zużycie materiałów i energii	68,2	77,5
2. Usługi obce	1.975,3	5.968,6
3. Podatki i opłaty	11,4	6,2
4. Wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia	1.458,9	2.005,7
5. Świadczenia na rzecz pracowników	706,9	379,6
6. Amortyzacja	354,9	356,6
7. Pozostałe	85,0	76,9
E. Pozostałe przychody	0,7	23,5
F. Pozostałe koszty	9,2	310,3
F.1. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	1,3	13,3
G. Przychody finansowe	455.683,0	302.322,1
- przychody finansowe	455.114,8	302.320,7
- dywidendy	568,2	1,4
H. Koszty finansowe	431.479,4	254.140,8
I. Zysk (strata) brutto na całokształcie działalności	535,9	18.978,0
J.I. Zyski nadzwyczajne	0,02	
II. Straty nadzwyczajne	-	
K. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego	728,2	3,1
L. Zysk netto	(-)192,3	18.974,9

SPRAWOZDANIE Z PRZEPIYWU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH (tys. zł)

T R E Ś Ć	1998	1999
A. PRZEPIYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
I. Wynik finansowy netto (zysk /strata)	-192,3	+18.974,9
II. Korekty o pozycje:	+762,4	-57.505,9
1. Amortyzacja	+354,9	+356,5
2. Zyski /Straty z tytułu różnic kursowych	-100,4	-
3. Odsetki i dywidendy otrzymane i zapłacone	-7.587,7	-12.691,5
4. Rezerwy na należności	+32,0	-
5. Inne rezerwy (na przewidywane straty + denominacja)	+3.050,0	+200,0
6. Podatek dochodowy od zysku brutto	+728,2	+3,1
7. Podatek dochodowy zapłacony	-728,2	-3,1
8. Korekta podatku dochodowego za lata poprzednie*	-	-51.526,5
9. Wynik na sprzedaży i likwidacji składników działalności inwestycyjnej	+7,3	+3,1
10. Zmiana stanu należności i roszczeń	+6.016,3	+526,0
11. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych (z wyjątkiem pożyczek i kredytów) oraz fundusów specjalnych	-437,0	+4.224,9
12. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-1,3	-13,3
13. Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów	-	+1.200,0
14. Pozostałe pozycje	-571,7	+214,8
III. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	+570,1	-38.531,0
B. PRZEPIYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
I. Nabycie /Sprzedaż wartości niematerialnych i prawnych	-40,0	-4,2
II. Nabycie /Sprzedaż składników rzeczowych majątku trwałego	-101,7	-35,5
III. Nabycie /Sprzedaż akcji i udziałów w jednostkach zależnych	-	-
IV. Nabycie /Sprzedaż akcji i udziałów w jednostkach stowarzyszonych	-	-

V. Nabycie /Sprzedaż innych akcji, udziałów i papierów wartościowych (w tym również przeznaczonych do obrotu)	-5.503,3	+110.929,5
VI. Udzielone /Zwrócone pożyczki	-	-
VII. Otrzymane /Zwrócone dywidendy	+568,2	+1,4
VIII. Otrzymane /Zwrócone odsetki	+8.254,7	+12.690,6
IX. Pozostałe pozycje	-	-
X. Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	+3.177,8	+123.581,8
C. PRZEPIŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
I. Zaciągnięcie /Spłata długoterminowych kredytów bankowych	-	-
II. Zaciągnięcie /Spłata długoterminowych pożyczek, emisja/wykup obligacji lub innych papierów wartościowych innych papierów wartościowych	-	-
III. Zaciągnięcie /Spłata krótkoterminowych kredytów bankowych	-	-
IV. Zaciągnięcie/ Spłata krótkoterminowych pożyczek, emisja/wykup obligacji lub innych papierów wartościowych innych papierów wartościowych	-	-
V. Płatności dywidend i innych wypłat na rzecz właścicieli	-	-
VI. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-	-
VII. Wpływy z emisji akcji i udziałów własnych oraz dopłat do kapitału	-	-
VIII. Zapłacone /Zwrócone odsetki	-1.235,1	- 0,5
IX. Pozostałe pozycje	-	-
X. Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-1.235,1	- 0,5
D. ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO	+2.512,8	85.050,3
E. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK ROKU OBROTOWEGO	4.414,2	6.927,0
F. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC ROKU OBROTOWEGO	6.927,0	91.977,2

* ***Korekta podatku dochodowego*** za lata 1995-1998 została zaprezentowana jako zmniejszenie pozycji ***Nie podzielony wynik finansowy za lata ubiegłe*** w korespondencji z pozycją ***Zobowiązania publiczno-prawne***.